

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/12/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1519010769
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1519010769.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a členov senátu JUDr. Zuzany Molnárovej a JUDr. Danice Veselovskej v trestnej veci obžalovaného J. Q., pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zákona o odvolaní prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7T/38/2019 zo dňa 17.01.2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 10. marca 2020 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sa obžalovanému

J. Q., nar. XX.XX.XXXX/XXXX v O., trvale bytom
O., G. XX, t.č. vo výkone väzby ÚVV a
ÚVTOS Bratislava od 24.07.2019

u k l a d á

Podľa § 172 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/, písm. n/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 3, § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona per analogiam trest odňatia slobody vo výmere 7(sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Tr. zákona súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/, písm. c/ Tr. zákona súd obžalovanému ukladá trest prepadnutia vecí a to: mobilného telefónu One+ čiernej farby, H. XXXXXXXXXXXXXXXX, mobilného telefónu Samsung bielej farby H. XXXXXXXXXXXXXXXX, 1 ks váhy Mini 333 čierno-šedej farby a finančnej hotovosti vo výške 150,-€.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí stáva štát.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 7T/38/2019 zo dňa 17.01.2020 bol obžalovaný J. Q. uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

od presne nezisteného času do dňa 24.07.2019 zadovažoval a prechovával a následne prevažne v byte č. 34 nachádzajúcom sa G. ulici č. XXXX/XX v O. - V. a v jeho okolí psychotropné látky, a to konkrétne metamfetamín (pervitín), ďalej odpredával viacerým osobám - S. K., S. Z., Q. K., O. O. a iným konzumentom drog, ktoré ho za účelom objednávky drog kontaktovali prostredníctvom telefonických rozhovorov, kde si dohodli presné miesto stretnutia, na ktorom im následne obvinený predal drogu metamfetamín, pričom počas domovej prehliadky uskutočnenej dňa 24.07.2019 na základe príkazu sudcu pre prípravné konanie Okresného súdu Bratislava V sp. zn. OSBAV-V-95-1/2019 - 7Tp/59/2019 na G. ulici č. XXXX/XX v O. - V., ktorý užíval, dobrovoľne vydal, resp. mu boli odňaté 1 kus textilného vrecúška zeleno-červenej farby s ornamentami, ktoré obsahovalo kryštalický materiál s hmotnosťou 1.798 mg a s priemernou koncentráciou 73,9 % hmotnostných metamfetamínu, čo predstavuje minimálne 33 bežných jednotlivých dávok drogy, 1 kus čierneho plastového vrečka s tlakovým uzáverom, ktoré obsahovalo kryštalický materiál s hmotnosťou 1.377 mg a s priemernou koncentráciou 77,2 % hmotnostných metamfetamínu, čo predstavuje minimálne 27 bežných jednotlivých dávok drogy a následne dňa 24.07.2019 pred vykonaním osobnej prehliadky po zákonom poučení dobrovoľne vydal 1 kus čierneho koženkového vrecúška zn. Guess so 4 kusmi čiernych plastových vreciek s tlakovým uzáverom, ktoré obsahovali kryštalický materiál s hmotnosťou 1.431 mg a s priemernou koncentráciou 76,0 % hmotnostných metamfetamínu, čo predstavuje minimálne 27 bežných jednotlivých dávok drogy, pričom metamfetamín je v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradený do II. skupiny psychotropných látok a tohto skutku sa dopustil napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4T/48/2015 zo dňa 31.08.2015, právoplatným toho istého dňa, odsúdený pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c), písm. d) Trestného zákona,

Podľa § 172 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 36 písm. l/, písm. n/, § 37 písm. m/, § 38 ods. 2, ods. 3, § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 Tr. zákona per analogiam bol obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/, ods. 4 Tr. zákona súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a/, písm. c/) Tr. zákona súd bol obžalovanému uložený trest prepadnutia vecí a to: mobilného telefónu One + čiernej farby, IMEI XXXXXXXXXXXXXXXX, mobilného tel. SAMSUNG bielej farby H.:XXXXXXXXXXXXXXXXXX, 1 ks váhy Mini 333 čierno-šedej farby a finančnej hotovosti vo výške 150,-€.

Podľa § 60 ods. 5 Tr. zákona sa vlastníkom prepadnutých vecí sa stal štát.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Tr. zákona bol obžalovanému uložený ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie okresný prokurátor. Odvolanie bolo odôvodnené podaním zo dňa 23.01.2020 a smeruje proti výroku o treste. Prvostupňové rozhodnutie považuje prokurátor za nezákonné, pričom toto tvrdenie opiera o nasledovnú argumentáciu.

Vzhľadom na charakter spáchanej trestnej činnosti ako aj osobu obvineného má zato, že mimoriadne zníženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby v danom prípade nie je v súlade s ustanoveniami § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona a ani samotná aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona neprichádza v danom prípade do úvahy.

Zároveň je potrebné uviesť, že samotné zdôvodnenie aplikácie mimoriadneho zníženia trestu súdom je arbitrárne. Okresný súd žiadnym spôsobom neodôvodnil svoje úvahy, ktoré ho viedli k záveru o možnosti mimoriadneho zníženia trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby (resp. tieto úvahy sú v zásade obmedzené výlučne na konštatovanie, že obžalovaný urobil vyhlásenie, oľutoval svoje konanie a napomáhal pri objasnení trestnej činnosti). Nie je zrejmé, z čoho súd vychádzal keď dospel k záveru, že práve u obžalovaného J. Q. sú splnené podmienky na použitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu.

Súd oprel svoje právne úvahy pri ukladaní trestu a hlavne pri aplikácii ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona o stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR z 27.06.2017 č.

Tpj 55/2016, podľa ktorého ak možno páchateľovi trestného činu pri uzatvorení a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) toto ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu "a minori ad maius" (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchateľ (procesné ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a o výške uloženého trestu.

V prvom rade je podľa prokurátora potrebné uviesť, že samotná argumentácia "a minori ad maius" (teda od menšieho k väčšiemu) patrí do širokej skupiny tzv. argumentov logického a rétorického výkladu práva a spadá do podskupiny Argumentum a fortiori (a potiori), kde takisto patrí tzv. kontra argument a maius ad minori (teda od väčšieho k menšiemu). Tzv. logický výklad práva používa zásady a pravidlá logiky pri objasňovaní zákona. Argument a fortiori („argument zo silnejšieho dôvodu“) je jeden z módov analogického usudzovania. Jeho základná forma znie: „ak platí x, o to viac musí platiť y“, pričom x a y zdieľajú nejakú spoločnú vlastnosť v rôznom stupni intenzity (x menej, y viac). Argument a fortiori má dve základné podoby: a) a maiori ad minus (od väčšieho k menšiemu), b) a minori ad maius (od menšieho k väčšiemu).

Podľa tohto výkladu sa dá vo všeobecnosti uviesť, že ak je určité konanie zakázané, tým skôr bude zakázané konanie rovnakej kvality, ale väčšej intenzity (a minori ad maius). Inak povedané zákaz konania menej závažného logicky predpokladá zákaz konania závažnejšieho.

Opakom tohto argumentu je argument a maiori ad minus (od väčšieho k menšiemu), podľa ktorého ak je určité konanie dovolené, tým skôr bude dovolené konanie rovnakej kvality, ale nižšej intenzity. Inak povedané ak niečo platí pre určitú skupinu, musí to logicky platiť aj pre jej podskupinu.

V ďalšej časti odvolania sa prokurátor venuje posudzovaniu možnosti použitia analógie. Uvádza, že inštitút tzv. analógie (per analogiam), ktorej účelom je vyplniť medzeru zákona, teda vyriešiť prípady, ktoré zákonodarca nepredvídal, a preto neupravil, prípadne rýchlo reagovať na nové kultúrne, spoločenské a iné zmeny a požiadavky, ktoré v čase, kedy došlo k tvorbe zákonnej normy ešte neboli známe ani badateľné. Takisto sa dá uviesť, že analógiou sa vyplní medzera zákona, teda, že určité konanie, ktorého znaky nie sú v zákone uvedené a popísané sa subsumuje (podraduje) pod zákonné ustanovenie, ktoré upravuje iný podobný prípad.

V žiadnom prípade sa však analógia nemôže vzťahovať na javy a skutočnosti, ktoré sú zákonnou normou priamo upravované a predpokladané a z jej znenia je celkom zrejmé, akým spôsobom sa na konkrétnu skutočnosť alebo jav bude nahliadať a ako sa v má v týchto prípadoch postupovať. Uplatňovanie analógie v týchto prípadoch je možné označiť za určité nerešpektovanie ducha zákona, nakoľko takáto analógia musí logicky ponúkať riešenia iné, než aké predpokladá zákon a iné než aké boli predpokladané samotným zákonodarcom. Takýto postup môže viesť aj k určitému druhu svojvoľnosti výkladu práva, teda nahrádzaniu zákonom stanoveného postupu postupom iným

S poukazom na vyššie uvedené sa nestotožňuje s argumentáciou súdu, nakoľko je založená na nesprávnom ako logickom, tak aj právom posúdení možnosti použitia ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, pričom poukazovanie na akúkoľvek analógiu je neprípustné. Takisto je toho názoru, že právna argumentácia a minori ad maius (teda od menšieho k väčšiemu) v tomto prípade nemá logické opodstatnenie, nakoľko upravuje celkom iné javy.

K použitiu analógie je potrebné uviesť, že v tomto prípade neexistuje žiadny dôvod sa nad jej použitím vôbec zamýšľať, nakoľko v uvedenom prípade absentuje jednak existencia akejkoľvek medzery zákona (zákon jasne a absolútne presne definuje za akých podmienok možno použiť § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona) a zároveň ani v nekonkrétnych kontúrach nie je známa samotná potreba, teda nutnosť (naliehavý právny záujem) použiť akúkoľvek analógiu.

Trestný zákona veľmi explicitne v § 39 Trestného zákona definuje, kedy a za akých podmienok je možné u páchateľa použiť inštitút mimoriadneho zníženia trestu a táto definícia neprípúšťa žiaden iný výklad.

Najvšeobecnejšia zásada použitia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody je daná v § 39 ods. 1 Trestného zákona. Toto ustanovenie hovorí, že ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchateľa má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo

pre páchatel'a neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Následne ustanovenia § 39 v ods. 2 Trestného zákona opisuje ďalšie (špeciálne) podmienky, za akých je možné mimoriadne znížiť trest, pričom v písm. d) uvádza, že takýto postup je možný v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu. Je zrejmé, že v tomto prípade na mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody nie je potrebné vyhodnocovať podmienky uvedené v ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, nakoľko samotná existencia a splnenie podmienok na konania o dohode o vine a treste je dôvodom na zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej sadzby. Mimoriadne znížiť trest odňatia slobody však súd nemôže v akomkoľvek rozsahu.

Maximálnu možnú mieru mimoriadneho zníženia totiž upravuje ustanovenie § 39 ods. 3 Trestného zákona a dopĺňa ho ustanovenie § 39 ods. 4 Trestného zákona, kde je jasne definované, že v konaní o dohode o vine a treste je možné uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade taxatívne vymedzených trestných činov uvedených v odseku 3 písm. c) trest odňatia slobody kratší ako päť rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň desať rokov.

Prokurátor ďalej argumentuje, že v prípade, ak sú splnené podmienky § 39 ods. 1, ako aj § 39 ods. 2 písm. d) Trestného zákona kumulatívne a prokurátor vyhodnotí, že použitie § 39 ods. 1 Trestného zákona je pre páchatel'a priaznivejšie, jednoducho nezačne konanie o dohode o vine a treste a na páchatel'a podá obžalobu. Je teda zrejmé, že na aplikáciu § 39 Trestného zákona ako celku nie je nutné použiť akúkoľvek analógiu, nakoľko nie je prítomná ani medzera v zákone ani iná potreba (iný jasne definovateľný právny záujem). Toto ustanovenie veľmi jasne definuje kedy, akým spôsobom a za akých podmienok je možné inštituovať mimoriadneho zníženia trestu aplikovať.

Takisto je úplne zrejmý úmysel samotného zákonodarcu, ktorý spočíval v tom, aby boli osoby, ktoré splnia podmienky na konanie o dohode o vine a treste zvýhodnené pred osobami, ktoré takéto podmienky nespĺňajú. Nakoľko sa jednalo o celkom nový inštitút, zákonodarca ho mal úmysel koncipovať tak, aby bol pre páchatel'ov atraktívny. Atraktívnym sa mal stať aj pre samotné orgány činné v trestnom konaní a súdy, ktoré by do určitej miery časovo aj materiálne odbremeňovala, nakoľko by im odpadla povinnosť vykonať dokazovanie v takom rozsahu, ako predtým. Úloha súdu sa v tomto prípade zúžila výhradne na preskúmanie zákonnosti a primeranosti dohodnutého trestu a na preskúmanie možnej prítomnosti závažného porušenia procesných predpisov, najmä porušenia práva na obhajobu.

S poukazom na vyššie uvedené zákonodarca dôležité postavenie pri uplatňovaní inštitútu dohody o vine a treste priznal prokurátorovi (pánovi prípravného konania a zároveň „zástupcovi štátnej moci“), ktorý celé „dohodovacie konanie“ tzv. riadi a na súd podáva návrh na schválenie už uzatvorenej dohody o vine a treste. Prokurátor teda do určitej miery v konaní o dohode o vine a treste nahradil súd, nakoľko práve on je ten, kto definitívne stanovuje výšku dohodnutého trestu, pričom súdu zostala úloha výhradne prieskumná.

Jedná sa pritom o významné posilnenie právomocí a postavenia prokurátora v trestnom konaní, pričom je zrejmé, že presne taký bol aj zámer zákonodarcu. Je potrebné podotknúť, že samotné konanie o dohode o vine a treste je čisto procesno- právny inštitút, pričom jeho odzrkadlenie v hmotnoprávnej norme spočíva výhradne v § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona.

Je zrejmé aj to, že úmysel zákonodarcu spočíval v tom, aby sa čo možno najväčší počet trestných vecí ukončil „dohodou“ v prípravnom konaní a páchatel', ktorý takýto postup nevyužije automaticky stráca možnosť využitia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona. Súd v tomto prípade mal byť len akousi formou garancie dodržiavania zákonnosti a primeranosti, ktorá spočívala v schválení dohody, prípadne jej odmietnutí. Je síce pravdou, že k začatiu konania o dohode o vine a treste môže dôjsť aj po podaní obžaloby a po začatí hlavného pojednávania, zákon však aj v tomto prípade priznáva najdôležitejšie postavenie prokurátorovi, nakoľko len ten má právo takéto konanie začať a realizovať. Bez jeho súhlasu ku konaniu o dohode o vine a treste dôjsť v žiadnom prípade nemôže.

Vyššie uvedené skutočnosti jasne vyplývajú zo znenia ako aj z filozofie a celej koncepcie trestno-právnych predpisov, pričom nie je zrejmé, z akého dôvodu by táto koncepcia mala byť ponímaná a vykladaná inak a hlavne z akého dôvodu by si mal jej výklad žiadať použitie akejkoľvek analógie s inými inštitútmi. Konanie o dohode o vine a treste je osobitným a špecifickým spôsobom konania, pričom bezdôvodné spájanie a hľadanie analógií s inými inštitútmi, bez akéhokolvek dôležitého právneho záujmu, je neprípustné.

Hľadanie dôležitého právneho záujmu v tom, že súd vlastne účelovo zrovnoprávni priznanie v konaní o dohode o vine a treste a vyhlásenie o vine podľa § 257 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku, vníma prokurátor ako neprímeraný výklad zákona v prospech páchatel'a trestného činu. Každá stíhaná osoba predsa musí jednoznačne vedieť, aký trest jej v prípade preukázania trestnej činnosti hrozí a aké sú zákonné možnosti na to, aby jej mohol byť uložený trest pod dolnú hranicu zákonom stanovených trestných sadzieb. V prípade, že túto možnosť nevyužije, neexistuje žiaden dôvod na to, aby bola takáto osoba opätovne rovnako zvyhodňovaná po druhýkrát.

V prípade, že ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného poriadku bude môcť v prípade splnenia určitých špecifických podmienok aplikovať aj samotný súd, jedná sa celkom zjavne o popretie celého kontextu inštitútu konania o dohode o vine a treste a akési svojvoľné vynechania prokurátora (pána prípravného konania a zástupcu štátu) s procesu určovania výšky a druhu trestu. Takisto sa dá uviesť, že týmto stráca samotné konanie o dohode o vine a treste akýkoľvek zmysel, nakoľko páchatel' nebude žiadnym spôsobom motivovaný začať takéto konanie iniciovať a zároveň dáva možnosť páchatel'ovi trestného činu určitým spôsobom „manévrovať“ so svojim priznaním až do štádia konania pred súdom, teda do štádia, kedy je dokazovanie už dokončené a on má možnosť vyhodnocovať silu dôkazov vo svoj neprospech, či vo svoj prospech. Takýto postup je absolútne v rozpore s celou filozofiou konania o dohode o vine a treste, ako zjednodušenej formy trestného konania, nakoľko síce do určitej miery odbremeňuje súd, avšak žiadnym spôsobom neodbreňuje prípravné konanie, teda konanie, kde sa primárne vykonáva zaisťovanie dôkazov.

Prokurátor v kontexte vyššie uvedeného opätovne zdôrazňuje, že aplikácia tzv. logického právneho argumentu "a minori ad maius" je v tomto prípade veľmi nejasná a nezrozumiteľná. Ako bolo vyššie uvedené, tento logický právny argument poukazuje na to, že ak je určité konanie zakázané, tým skôr bude zakázané konanie rovnakej kvality, ale väčšej intenzity (a minori ad maius). Inak povedané, zákaz konania menej závažného logicky predpokladá zákaz konania závažnejšieho. Jedná sa teda o tzv. zákazovo vymedzený logický argument, podľa ktorého ak je určitý negatívny jav nedovolený, nemôže byť logicky dovolený negatívny jav závažnejší. Nie je zrejmé, na aké negatívne javy súd v tomto prípade poukazuje, a teda logicky ani nie je zrejmé, ktorý z týchto javov vníma ako závažnejší a ktorý ako menej závažný. Už vôbec nie je zrejmé, čo má tento argument spoločné s procesno-právnou úpravou postupu pri konaní o dohode o vine a treste a následným použitím ustanovenia § 39 Trestného zákona. V tomto prípade ako bolo vyššie uvedené mal súd na mysli, že ak môže byť použité ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona v konaní o dohode o vine a treste, môže byť automaticky použité aj pri vyhlásení obžalovaného v zmysle ustanovenia § 257 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku, ktoré má podľa názoru súdu rovnaké účinky a malo by automaticky byť zvyhodnené rovnako ako priznanie obvineného pri konaní o dohode o vine a treste. Tento predpoklad však nemá žiadnu oporu v zákone a takisto nemá nič spoločné s argumentom "a minori ad maius".

Z odpisu registra trestov je zrejmé, že obžalovaný J. Q. bol v minulosti celkom šesťkrát súdne trestaný (z toho päťkrát pre tzv. drogovú trestnú činnosť), naposledy rozsudkom Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4T/48/15 zo dňa 31.08.2015, právoplatným v ten istý deň, a to pre zločin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno c, písm. d) Trestného zákona, za ktorý mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky a šesť mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (vykonaný dňa 20.01.2018). V predmetnej veci bola na súde uzavretá a následne súdom schválená dohoda o uznaní viny a prijatí trestu, v dôsledku ktorej súd obžalovanému (po právoplatnosti v tejto trestnej veci odsúdenému) uložil trest znížený pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, a to konkrétne o šesť mesiacov. V tejto súvislosti sa javí ako absolútne nelogické, aby súd vo vzťahu ku obžalovanému, odsúdenému v predchádzajúcom trestnom konaní skončenom vyššie uvedeným rozsudkom (po uzavretí a schválení dohody o uznaní viny a trestu), ktorý opätovne spáchal drogový trestný čin (dokonca závažnejšieho charakteru), tomuto opätovne poskytol ďalší benefit v

podobe uloženia trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Inak povedané súd pri svojom rozhodnutí v prípade obžalovaného (u ktorého od predchádzajúceho odsúdenia nenastala žiadna mimoriadna udalosť alebo životná situácia odôvodňujúca zmenu jeho pomerov v jeho prospech - napr. úmrtie v rodine, závažné ochorenie a podobne) po tom, ako sa dopustil špeciálnej recidívy vyhodnotil, že mu opakovane uloží trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby, čím absolútne poprel základné zásady pri ukladaní trestov, pričom práve pri obžalovanom, u ktorého ani predchádzajúce odsúdenia žiadnym spôsobom nevedli k jeho náprave ide o učebnicový prípad, pri ktorom mal súd ako orgán „zastupujúci“ štát pristúpiť k uloženiu prísneho trestu, aby zabezpečil ochranu spoločnosti pred spoločensky nežiaducim konaním a pôsobil preventívne na iných potenciálnych páchatel'ov trestnej činnosti.

Rovnako za nie nepodstatné považuje prokurátor to, že kým v prípade predchádzajúceho odsúdenia obžalovanému súd znížil trest pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby len o šesť mesiacov, v napadnutom rozsudku súd pri tom istom páchatel'ovi (ktorý navyše spáchal ďalší zločin, a teda je zrejmé, že predchádzajúce odsúdenie na neho nepôsobilo preventívne) menovanému uložil trest znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby o tri roky (skoro sa dolnej hranici súdom upravenej trestnej sadzby). V prípade obžalovaného ako špeciálneho recidivistu, ktorý sa opakovane dopustil spáchania závažnej a odsúdeniahodnej trestnej činnosti by teda logicky aj s poukazom na to, že predchádzajúce odsúdenie s benefitom v podobe uloženia trestu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby ho nenapravilo a neprímalo k tomu, aby sa stal platným členom spoločnosti a viedol riadny život, malo prichádzať do úvahy uloženie trestu minimálne v polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Napriek uvedenej argumentácii aj intervenujúci prokurátor pri svojom návrhu trestu (11 rokov) zohľadnil to, že obžalovaný sa priznal ku spáchaniu skutku a svoje konanie oľutoval a netrval na uložení prísnejšieho trestu, ktorý by v predmetnej veci bol odôvodnený.

K argumentácii súdu o tom, že obvinený už od začiatku trestného stíhania prokurátor uvádza, že súd nekriticky a nepochopiteľne prikladá priznaniu obžalovaného taký význam, ako keby jeho priznanie zásadným spôsobom prispelo k náležitému objasneniu veci a usvedčeniu samotného páchatel'a skutku. V tejto súvislosti aj s poukazom na vykonané vyšetrovanie konštatujem, že význam priznania obžalovaného súd v tomto konaní značne hyperbolizoval, a to vzhľadom na to, že to bola zo strany obvineného jediná možnosť smerujúca k aspoň čiastočnému zníženiu trestu. Je zrejmé, že pri vykonaní domovej a osobnej prehliadky bolo zaistené (resp. dobrovoľne vydané) také psychotropných látok, že ich samotná držba postačovala na to, aby obvinenému bolo vznesené obvinenie pre skutok kvalifikovaný ako zločin podľa § 172 ods. 1 písm. d) Trestného zákona (resp. v spojitosti s tým, že obžalovaný už bol za taký skutok v minulosti odsúdený aj pre skutok kvalifikovaný ako zločin podľa § 172 ods. 1 písm. d), 2 písm. a) Trestného zákona), pričom po skončení znaleckého dokazovania u obžalovaného v podstate neexistovala žiadna reálna, rozumne vysvetliteľná, odôvodnená a uveriteľná procesná obrana (inak povedané nie je možné rozumne predpokladať, že by sa obžalovaný v prípade svojho nepriznania dokázal na súde vyvinieť zo stíhaného skutku). Z dokazovania vykonaného v priebehu vyšetrovania, najmä z výsluchov svedkov v spojitosti s prepismi záznamov o uskutočnenej telekomunikačnej prevádzke rovnako preukázateľne vyplynulo, že obžalovaný psychotropné látky predával viacerým osobám (minimálne štyria svedkovia túto skutočnosť potvrdili počas svojho výsluchu, pred ktorým boli poučení o následkoch krivej výpovede), čo aj bez jeho priznania odôvodňovalo vznesenie obvinenia pre skutok kvalifikovaný ako zločin § 172 ods. 1 písm. c), písm. d), ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. j) Trestného zákona a rovnako ako vo vyššie uvedenom prípade nie je možné predpokladať, že by obžalovaný po podaní obžaloby na súde (v prípade nepriznania viny) dokázal, že sa stíhaného skutku nedopustil.

S poukazom na vyššie uvedené, prokurátor považuje odvolaním napadnutý rozsudok súdu za nezákonný a navrhol Krajskému súdu Bratislava, aby predmetný rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku zrušil vo výroku o treste a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vrátil vec prvostupňovému súdu, aby vec znova prejednal a rozhodol, resp. aby podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozsudok vo výroku o treste a výrokoch na neho obsahovo nadväzujúcich zrušil a sám rozhodol tak, že obžalovaného odsúdi na trest odňatia slobody v trvaní jedenásť rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia za súčasného uloženia ochranného dohľadu v trvaní dva roky a trestu prepadnutia veci v rovnakom rozsahu, ako o nich rozhodol okresný súd.

K odvolaniu prokurátora zaslal prostredníctvom obhajcu svoje písomné stanovisko obžalovaný. S dôvodmi podaného odvolania sa nestotožňuje.

Zdôrazňuje, že samosudkyňa Okresného súdu Bratislava V už pri vyhlásení svojho rozsudku dňa 17. januára 2020 na hlavnom pojednávaní, ako aj v písomnom odôvodnení rozsudku, sp. zn. 7T/38/2019, poukázala na stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016, podľa ktorého je postup, ktorý samosudkyňa Okresného súdu Bratislava V pri ukladaní trestu zvolila, možný a odôvodnený.

Pokiaľ teda prokurátor spochybňuje analogické použitie ustanovení § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, pri použití argumentu a minori ad maius, samosudcom okresného súdu v tejto trestnej veci, spochybňuje tým súčasne spomínané stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27.06.2017, sp. zn. Tpj 55/2016.

Okresná prokuratúra Bratislava V neponúkla v skutočnosti žiadny reálny argument, ktorý by bol spôsobilý právny názor, prezentovaný samosudcom Okresného súdu Bratislava V, spochybniť. Obžalovaný nesúhlasí s indíciou prezentovanou v odôvodnení odvolania okresnej prokuratúry, že použitie ustanovení § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam možno označiť za určité nerešpektovanie ducha zákona a že takýto postup môže viesť aj k určitému druhu svojvôle pri výklade právnych noriem, teda k nahrádzaniu zákonom stanoveného postupu postupom iným. Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava V sa mylí, keď tvrdí, že argumentácia súdu je založená na nesprávnom ako logickom, tak aj právnom posúdení možnosti použitia ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona, a že poukazovanie na akúkoľvek analógiu je neprípustné.

Neexistuje žiadne také právne relevantné odôvodnenie tvrdenia, že odôvodnenie aplikácie ustanovení Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby je arbitrárne, a údajne nie je zrejmé, z čoho súd vychádzal, keď dospel k záveru, že práve u obžalovaného splnené podmienky na použitie inštitútu mimoriadneho zníženia trestu. Samosudca Okresného súdu Bratislava V použitie ustanovení § 39 ods. 2 písm. d), ods. 3 písm. c), ods. 4 Trestného zákona v rozsudku náležitým spôsobom odôvodnil.

Nesúhlasí tiež s takým výkladom argumentu a minori ad maius (od menšieho k väčšiemu), ktorý prezentuje prokurátor v tom zmysle, že sa vzťahuje výlučne k zakázanému konaniu (rovnakej kvality, ale menšej, resp. väčšej intenzity). Takúto explanáciu považuje za účelovo reštriktívnu a názor prokurátora, že právna argumentácia a minori ad maius v prípade analogickej aplikácie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona súdom nemá logické opodstatnenie, nakoľko údajne upravuje celkom iné javy, za nesprávny a mylný.

Pokiaľ ide o argumentáciu odvolateľa vo vzťahu k trestno-právnej minulosti a špeciálnej recidíve u obžalovaného, v súvislosti s uložením trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, poukazuje na odôvodnenie rozsudku v tom zmysle, že podľa názoru súdu, aj vzhľadom na postoj k celej trestnej veci, priznanie a oľutovanie trestnej činnosti, uložený trest môže splniť svoj účel z hľadiska individuálnej ako aj generálnej prevencie, postačí na nápravu a prevýchovu obžalovaného, ako aj zabezpečenie ochrany spoločnosti, pričom trestnú represiu a prevenciu treba ponímať vyvážené a prípadné preváženie trestnej represie (k čomu nabáda v odôvodnení svojho odvolania prokurátor) by viedlo k exemplárnemu potrestaniu, ktoré by však bolo v hrubom rozpore s účelom trestu definovaným v § 34 Trestného zákona.

Na základe vyššie uvedených skutočností považuje obžalovaný vyhlásený rozsudok za zákonný a správny

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupca krajskej prokuratúry v celom rozsahu odkázal na návrh, ktorý je uvedený v písomnom odôvodnení podaného odvolania, odhliadnuc od obširných právne-teoretických možno až filozofických úvah. Zastáva názor, že v prípade obžalovaného nie je možné pristúpiť k aplikácii spomínaného stanoviska Najvyššieho súdu SR k uloženiu trestu s mimoriadnym znížením pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Je potrebné si uvedomiť, že v prípade obžalovaného ide o špeciálneho recidivistu, ktorý sa opakovane dopúšťa trestnej činnosti súvisiacej s distribúciou drog, ktoré boli u neho nájdené vo väčšom množstve a je preukázané, že tieto distribuoval iným osobám. Zvýrazňovanie momentu, že došlo z jeho strany k priznaniu trestnej činnosti, k vyhláseniu viny na

hlavnom pojednávaní a k prijatiu tohto vyhlásenia nie je akceptovateľné ako dôvod, pri ktorom sa automaticky uplatní postup podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zák. a dôjde k mimoriadnemu zníženiu trestu. Ja sa v celom rozsahu odvolávam na už použité argumenty v súvislosti s hodnotením osoby obžalovaného, aj doterajšieho života a navrhujem uloženie trestu tak ako bol uvedený v písomnom odôvodnení.

Obhajca obžalovaného trval na tom, že nie je v tomto prípade možné spochybňovať stanovisko Najvyššieho súdu SR, ktoré bolo prijaté v súvislosti s analogickým uplatnením ustanovenia § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona v prípade prijatia vyhlásenia o vine a s následným znížením trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Tvrdí tak preto, lebo podľa jeho názoru boli splnené všetky zákonné podmienky pre uplatnenie tohto postupu. Čo sa týka postavenia prokuratúry aj dominantnej pozície pri uzatváraní dohody o vine a treste pripomínam, že aj súd má v takýchto situáciách, ktorá nastala u jeho klienta možnosť analogicky postupovať a uložiť trest za výhodnejších podmienok. Aplikácia prax súdov jednoznačne akceptuje postup, ktorý Najvyšší súd SR zaviedol vychádzajúc zo stanoviska zo dňa 27.06.2017. Čo sa týka osoby obžalovaného ako to tu už bolo spomínané, je pravdou, že ide v jeho osobe špeciálneho recidivistu, ktorý má s drogovou trestnou činnosťou skúsenosti a bol viackrát za túto trestnú činnosť odsúdený. Pripomenul však, že pri právnej kvalifikácii, ktorá sa týka v tomto prípade jeho klienta, nastáva veľmi neštandardná situácia v porovnaní s inými trestnoprávnymi úpravami a dochádza k extrémne tvrdému postihu konania páchatel'ov, nakoľko v odseku 1 § 172 je horná hranica trestnej sadzby stanovená na 10 rokov a táto hranica je zároveň dolnou hranicou trestnej sadzby stanovenou pre § 172 ods. 2 Tr. zák. Z tohto pohľadu pri zohľadnení trestov, ktoré za obdobnú trestnú činnosť hrozia páchatel'om v okolitých krajinách možno považovať tieto tresty za takmer drakonické. Aj s prihliadnutím na túto situáciu je prax, ktorá sa uplatňuje po prijatí spomenutého stanoviska Najvyššieho súdu SR akceptovateľná. Zdôraznil, že okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vysvetlil že má splnené všetky zákonné podmienky pre aplikáciu uvedeného postupu a súčasne zdôraznil, že takto rozhodol so znalosťou veci, konkrétne doterajšieho života a predchádzajúcich odsúdení obžalovaného, nakoľko aj odsúdenia, ktoré sú v registri trestov boli uložené tým istým súdom. S prihliadnutím na uvedené dôvody je toho názoru, že odvolanie prokuratúry je možno vyhodnotiť ako nedôvodné a preto ho navrhol zamietnuť.

Obžalovaný pred odvolacím súdom uviedol, že na jednej strane chápe, čo prokurátor hovoril, uvedomuje si, že má toho za sebou dosť, je vnímaný ako zlý človek, viackrát spadol do tohto problému, ale treba si uvedomiť, že nebolo ľahké po prvom prepustení z výkonu trestu zaradiť sa, nájsť si prácu a vydržať viesť riadny život. Pripomína, že mal aj obdobia, keď sa mu darilo, narodilo sa mu dieťa, staral sa aj o ženu, avšak nevydržalo to dlho. Kto tomu rozumie pochopí, že nie je ľahké sa z drog dostať. Teraz má plán spraviť si počas výkonu trestu školu, aby sa dokázal lepšie uplatniť, nájsť si zamestnanie, pritom mu je jasné, že o podmieňanom prepustení uvažovať nemôže a odsedí si celú výmeru uloženého trestu. Z tohto pohľadu sa mu javí sedem rokov ako dostatočne prísny trest. Chce poprosiť súd, aby dostal šancu, aby bol ponechaný pôvodný trest a odvolanie zamietnuté. K drogám sa znovu dostal a k ich predaju najmä z toho dôvodu, že si chcel urobiť kurz zväračský, aby mohol ísť pracovať do zahraničia, bolo to veľa peňazí a takto si chcel k tomu dopomôcť, že kamarátom z času na čas drogy predal. Je mu ľúto, že sa k drogám vôbec dostal, vnímam to tak, že ako človek v tomto momente zlyhal.

Krajský súd v Bratislave, na podklade riadne a včas podaného odvolania prokurátora, v intenciách § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal napadnutý rozsudok.

Vzhľadom na obsah uvedeného ustanovenia odvolací súd na základe revízneho princípu, ktorého rozsah je determinovaný práve týmto ustanovením, preskúmal nielen výrok o treste, ale preskúmal aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo tomuto napadnutému výroku a tiež prihliadol aj na chyby, ktoré síce odvolaním vytýkané neboli, ale ktoré sú takej povahy, že by odôvodňovali podanie mimoriadneho opravného prostriedku t.j. dovolania (§ 370 ods. 1 písm. c/ Tr. poriadku), pričom zistil, že odvolanie obžalovaného je opodstatnené.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní potupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 39 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatela v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu.

Podľa § 39 ods. 4 Tr. zákona v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a) trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

Podľa § 321 ods. 1 písm. d/ Tr. poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok ak bolo napadnutým rozsudkom porušené ustanovenie Trestného zákona,

Podľa § 321 ods. 2 Tr. poriadku ak bolo odvolanie obmedzené podľa § 317 ods. 1 alebo 3, odvolací súd z dôvodu uvedeného v odseku 1 zruší len napadnutý výrok rozsudku. Ak však odvolací súd zruší hoci i len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

V prejednávanej trestnej veci na hlavnom pojednávaní konanom dňa 17.01.2020 obžalovaný postupom podľa § 257 ods. 1 Tr. poriadku vyhlásil, že je vinný zo spáchania skutku a zároveň na všetky otázky položené podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Tr. poriadku odpovedal „áno“ a následne správne súd prvého stupňa uznesením rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného prijíma a v súlade s ustanovením § 257 ods. 7 Tr. poriadku rozhodol, že sa vykoná dokazovanie len ohľadom výroku o treste a ochrannom opatrení.

Správne preto postupoval súd prvého stupňa, keď obžalovaného J. Q. uznal vinným z obzvlášť závažného zločinu nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, d/, ods. 2 písm. a/, c/ Tr. zákona na skutkovom základe tak, ako je uvedený v obžalobe.

Je potrebné uviesť, že odvolací súd sa skutkovými zisteniami nezaoberal, pretože rozhodnutie o prijatí vyhlásenia obžalovaného, že je vinný, nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť a preto ho nemožno meniť ani v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

S poukazom na vyhlásenie obžalovaného o priznaní viny na hlavnom pojednávaní, zákonne a vecne správne okresný súd rozhodol, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná.

Pokiaľ ide o výroky napadnutého rozsudku v súvislosti s uloženým trestom, je potrebné konštatovať, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu z formálneho hľadiska nepostupoval úplne v súlade so zákonom a dopustil sa menšieho pochybenia pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 39 Tr. zákona, nejde však o pochybenie, ktoré v dôvodoch svojho odvolania uvádza prokurátor. Pochybenie ale nemalo dopad na uložený trest pokiaľ ide o jeho výmeru, preto sa výrok o treste v rozhodnutí odvolacieho súdu líši iba tým, že je v ňom vypustený § 39 ods. 3 písm. c/ Tr. zákona, ktorého použitie bolo v tomto prípade nesprávne.

Odvolací súd sa však nestotožnil s odvolacími námietkami prokurátora o nesplnení podmienok pre použitie § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona a uloženie trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby, preto nedošlo v rámci odvolacieho konania ku zmene výmery uloženého trestu odňatia slobody v porovnaní s prvostupňovým rozsudkom.

Súd prvého stupňa pri ukladaní trestu obžalovanému J. Q. správne zohľadnil poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 písm. l/ Tr. zákona, teda priznanie a oľutovanie trestnej činnosti obžalovaným. Toto rozhodnutie je nutné po preskúmaní veci označiť za správne, nakoľko obžalovaný sa hneď vo svojom

prvom výsluchu v prípravnom konaní ku skutku priznal, podrobne sa k veci vyjadril a drogy dobrovoľne vydal polícii. Svoje konanie v celom rozsahu oľutoval a vysvetlil motiváciu, ktorá ho viedla k opätovnému spáchaniu obdobného skutku, ako je ten, pre ktorý už bol odsúdený. Pri zákroku s políciou spolupracoval a svoj postoj nemenne zachovával počas celého prípravného konania, ako aj v konaní pred súdom. V žiadnom prípade teda nie je možné viesť úvahy o cielennom prispôsobovaní postoja obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti v závislosti od výšky hroziaceho trestu.

Rovnako nemožno spochybňovať ani opodstatnenosť priznania poľahčujúcej okolnosti v zmysle § 36 písm. n/ Tr. zákona, ktorou je napomáhanie pri objasňovaní trestnej činnosti. Napriek určitým výhradám, ktoré vyplývajú z dôvodov odvolania prokurátora, je nepochybné, že obžalovaný J. Q. od prvého úkonu trestného konania, ktorý smeroval voči jeho osobe (domová prehliadka) zaujímal postoj, ktorým napomáhal k objasneniu trestnej činnosti, pre ktorú bolo začaté trestné stíhanie a následne vznesené obvinenie. Okrem dobrovoľného vydania drog poskytol obžalovaný v rámci výsluchu v prípravnom konaní zásadné informácie, ktorými bol preukázaný predaj drog iným osobám a ustálený spôsob kontaktovania s týmito osobami. Ide o podstatné náležitosti skutkovej podstaty žalovaného obzvlášť závažného zločinu.

Vychádzajúc z napadnutého výroku o treste, okresný súd takisto v súlade so zákonom priznal obžalovanému prítiažujúcu okolnosť v zmysle § 37 písm. m/ Tr. zákona a to z dôvodu, že obžalovaný sa aj v minulosti opakovane dopúšťal trestnej činnosti súvisiacej s nelegálnou držbou drog a opakovane mu bol uložený aj nepodmienečný trest odňatia slobody. S výnimkou odsúdenia, ktoré je zohľadnené ako kvalifikačný moment v posudzovanej veci (odsúdenie Okresným súdom Bratislava V sp. zn. 4T 48/2015), bol obžalovaný doposiaľ päťkrát súdne trestaný.

Pri uznaní dvoch poľahčujúcich okolností a jednej prítiažujúcej okolnosti došlo k prevahe poľahčujúcich okolností a k využitiu postupu podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona, teda k zníženiu hornej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu z rozdielu hornej a dolnej hranice. Znamená to, že pôvodné rozpätie desať až pätnásť rokov bolo upravené na desať rokov až trinásť rokov a štyri mesiace.

Ďalej okresný súd postupoval v súlade s § 39 ods. 2 písm. d/, od. 4 Tr. zákona a aplikoval na daný prípad Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí č. 5/2017 pod č. 44, prijaté za účelom zjednotenia výkladu v otázke možnosti/nemožnosti priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. n/ a písm. l/ Trestného zákona v prípade prijatia vyhlásenia obžalovaného o uznaní viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/ alebo písm. c/ Trestného poriadku. Okrem iného sa v citovanom stanovisku uvádza, že ak možno páchatelovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

Vychádzajúc z citovaného stanoviska, dôvodom použitia analógie je podmienenosť mimoriadneho zníženia trestu oboma procesnými úpravami na rovnakom princípe, ktorý umožňuje obvinenému vzdať sa dokazovania na hlavnom pojednávaní. Kým v prípade dohody o vine a treste môže takto obvinený získať mimoriadne znížený trest už na základe samotnej dohody, ktorú v opačnom prípade nemusí uzavrieť (v prípade neschválenia dohody súdom sa obvinený vracia do štandardného režimu dokazovania viny v súdnom konaní), v prípade vyhlásenia o vine a jeho prijatia súdom nastanú účinky v zmysle § 257 ods. 5 a ods. 8 Trestného poriadku. To znamená neodvolateľnosť vyhlásenia, nevykonanie dokazovania v rozsahu uznanej viny a obmedzenie opravného prostriedku v tomto rozsahu na dovolanie pre závažné porušenie práva na obhajobu, čo bude prichádzať do úvahy len výnimočne (navyše, keďže tu ide o príslušnú časť rozhodnutia súdu prvého stupňa, dovolanie môže podať len minister spravodlivosti). Je potom namieste, aby súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine mal možnosť (nie povinnosť) pristúpiť na báze analógie k mimoriadnemu zníženiu trestu za rovnakých podmienok, ako pri schválení dohody o vine a treste. Dokonca, keďže ide o uznanie viny bez garancie alebo predpokladu určitého (pre obžalovaného priaznivého) rozhodnutia o treste, možnosť mimoriadne znížiť trest je tu ešte dôvodnejšia. Preto sa tretia právna veta uvedeného stanoviska zmieňuje o medzere v zákone. Konkrétne sa v nej uvádza, že analógia je pri aplikácii Trestného zákona neprípustná v zmysle

rozširovania podmienok trestnosti činu nad rámec zákona. V iných smeroch je prípustná, ak v prospech páchatel'a odstraňuje medzeru v zákone a zodpovedá zmyslu a významu riešenej otázky vo vzťahu k analogicky použitému. Ide teda o procesnú logiku vzdania sa práva na (kompletné) súdne konanie, v rámci ktorej je vhodné a vecne správne umožniť mimoriadne zmiernenie trestu.

Použitie citovaného stanoviska ako východiska pre mimoriadne zníženie trestu odňatia slobody pod dolnú hranicu trestnej sadzby v súlade s § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona a vo všeobecnosti jeho opodstatnenosť, sú kľúčovými bodmi odôvodnenia odvolania prokurátora.

Vo vzťahu k argumentácii použitej v odvolaní je potrebné uviesť, že principiálne odlišný právny názor prokurátora na možnosť použitia analógie v prípadoch uzavretia dohody o vine a treste a prijatého vyhlásenie o vine nie je niečím výnimočným, nakoľko v súdnej praxi sa obdobné diametrálne odlišné názory vyskytujú a sudy sa musia s ich existenciou vysporiadať.

V teoretickej rovine dáva odvolací súd v prvom rade do pozornosti prokurátora ustanovenie § 22 ods. 1 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch, ktoré objasňuje podstatu a zmysel vydávania zjednocujúcich stanovísk Najvyšším súdom Slovenskej republiky. V zmysle tohto ustanovenia na zabezpečenie jednotného výkladu a jednotného používania zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov najvyšší súd zverejňuje súdne rozhodnutia zásadného významu a prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov. Na tento účel plénum najvyššieho súdu alebo príslušné kolégium najvyššieho súdu prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak je to potrebné v záujme odstránenia nejednotnosti súdneho rozhodovania alebo ak sa senát najvyššieho súdu odchyľil od právneho názoru obsiahnutého v rozhodnutí iného senátu najvyššieho súdu.

V citovanom ustanovení je podľa názoru krajského súdu objasnené, že prijaté stanoviská, a to aj za predpokladu, že sa s nimi sudca konajúci vo veci nemusí vôbec alebo čiastočne stotožniť, sú v záujme zachovania jednotného postupu a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí dôležitým nástrojom stability a právnej istoty a to aj napriek tomu, že viazanosť týmito stanoviskami sudcovi explicitne nevyplýva zo žiadnej zákonnej normy.

Vychádzajúc z dôvodov podaného odvolania, v posudzovanom prípade obžalovaného J. Masarika je zásadným problémom analogické uplatnenie pravidla o možnosti uloženia zmierneného trestu odňatia slobody postupom podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona po prijatí vyhlásenia o vine v súlade s citovaným Stanoviskom NS SR Tpj 55/2016. Prokurátor jednak namieta, že nie je prítomná ani medzera v zákone ani iná potreba (iný jasne definovateľný právny záujem) pre uplatnenie analógie a nestotožňuje sa s názorom, že v prípade uzavretia dohody a prijatia vyhlásenia o vine ide o rovnakú situáciu.

Krajský súd, obdobne ako súd prvého stupňa, zdieľa názor prezentovaný v citovanom stanovisku a uvádza, že prijatím vyhlásenia o vine a nástupom účinkov v zmysle § 257 ods. 5, ods. 8 Tr. poriadku sa obžalovaný dostáva do pozície, obdobou ktorej je pozícia obvineného pri schválení dohody o vine a treste. Nejde o identickú situáciu, ale situáciu z pohľadu obžalovaného ešte nevýhodnejšiu, pretože bez toho, aby vedel, aký trest mu bude uložený, sa vopred fakticky vzdáva možnosti podania opravného prostriedku proti výroku o vine a jeho priznanie je neodvolateľné. Pozícia obvineného, ktorý uzavrel s prokurátorom dohodu o vine treste je priaznivejšia v tom, že pred schválením dohody pozná navrhovaný trest a navyše môže pred súdom odvrátiť účinky dohody. Z uvedeného je teda zrejmé, že obžalovaný, ktorý sa ku skutku pred súdom priznal a vzdal sa riadneho súdneho procesu, má mať priznané rovnaké možnosti zmiernenia trestu, ako je to u osoby, ktorá uzavrela dohodu s prokurátorom. Nakoľko zákon explicitne s touto „výhodou“ pre obžalovaného nepočíta, je použitie analógie „vyplnením medzery v zákone“.

Vzhľadom na vyššie uvedené objasnenie, prečo odvolací súd akceptuje názor obsiahnutý v stanovisku, nie je ďalej potrebné polemizovať s názorom prokurátora, že úmysel zákonodarcu spočíval v tom, aby sa čo možno najväčší počet trestných vecí ukončil „dohodou“ v prípravnom konaní a páchatel', ktorý takýto postup nevyužije automaticky stráca možnosť využitia inštitútu mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona. Takisto považuje predchádzajúce vysvetlenie za dostatočný protiargument k tvrdeniu prokurátora o tom, že konanie o dohode o vine a treste je osobitným

a špecifickým spôsobom konania, pričom bezdôvodné spájanie a hľadanie analógií s inými inštitútmi, bez akéhokoľvek dôležitého právneho záujmu, je neprípustné.

Odvolaací súd na podklade vyššie uvedenej analýzy zastáva názor, že okresný súd využitím možnosti uplatnenia pravidla upraveného v § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Tr. zákona per analogiam súc viazaný názorom vyjadreným v Stanovisku NS SR Tpj 55/2016 neporušil zákon a výmera trestu, ktorý bol obžalovanému uložený je obhájiteľná aj z hľadiska materiálneho. Týmto rozhodnutím nedošlo k porušeniu zásad pre ukládanie trestov upravených v § 34 ods. 4 Tr. zákona, v zmysle ktorých pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliada najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Z konštrukcie ustanovenia § 39 Tr. zákona je možné jednoznačne vyvodit', že v prípadoch, ktoré sú uvedené v odseku 2/ písmeno a/ až e/ ide o iné dôvody mimoriadneho zníženia trestu, ako je tomu v odseku 1/ tohto ustanovenia. Znamená to, že v posudzovanom prípade nebolo možné pri znížení trestu pod dolnú hranicu trestnej sadzby argumentovať materiálnymi dôvodmi (výnimočné okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a), nakoľko dôvodom na zníženie trestu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej sadzby je samotná existencia a splnenie podmienok na konania o dohode o vine a treste. Žiadne mimoriadne okolnosti na strane obžalovaného, ani mimoriadne okolnosti prípadu okresný súd nezistil a rovnako ich v prejednávanej veci nevzhliadol ani odvolací súd.

Pri obzvlášť závažnom zločine nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. a/, písm. c/ Tr. zákona je možné uložit' trest odňatia slobody v rozpätí od 10 do 15 rokov. Postupom podľa § 39 ods. 4 Tr. zákona môže byť trest znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda trest bolo možné uložit' od hranice šesť rokov a osem mesiacov. Tak ako už bolo uvedené, pri aplikácii § 39 ods. 4 Tr. zákona sa nepoužijú pravidlá určovania minimálnej možnej výmery trestu vyplývajúce z § 39 ods. 3 Tr. zákona, preto bol v rámci odvolacieho konania z výroku o treste prvostupňového rozsudku vypustený § 39 ods. 3 písm. c/ Tr. zákona.

Trest vo výmere sedem rokov, ktorý bol obžalovanému súdom prvého stupňa uložený, považuje aj odvolací súd za trest primeraný, s prihliadnutím na všetky okolnosti zistené na strane páchatel'a, ako aj okolnosti prípadu. U obžalovaného bola konštatovaná prevaha poľahčujúcich okolností v pomere dva ku jednej. Za významné z hľadiska pomoci pri objasnení trestnej činnosti považuje odvolací súd najmä to, že obžalovaný vo výzve pred vykonaním domovej prehliadky vydal prevažnú časť drog, ktoré mal vo svojej držbe a tým, že označil aj iné osoby, ktorým drogy zabezpečoval, bola od začiatku jeho vlastným priznaním pokrytá aj právna kvalifikácia v podobe kvalifikovanej skutkovej podstaty podľa § 172 ods. 1 písm. c/ Tr. zákona. Týmto krokom výrazne prispel k objasneniu trestnej činnosti a súčasne dal najavo, že aj napriek výrazným sklonom k páchaniu trestnej činnosti súvisiacej s nelegálnou držbou drog, dokáže prejavit' určitú mieru sebareflexie. V dôsledku takéhoto prístupu sa objasňovanie jeho trestnej činnosti výrazne zjednodušilo.

Krajský súd nesúhlasí s názorom prokurátora, ktorý trvá na tom, že okresný súd nekriticky a nepochopiteľne prikladá priznaniu obžalovaného taký význam, ako keby jeho priznanie zásadným spôsobom prispelo k náležitému objasneniu veci a usvedčeniu samotného páchatel'a skutku. Vychádzajúc z odôvodnenia prvostupňového rozsudku, nie je možné súhlasiť s názorom, že ide o nekritické zdôrazňovanie tejto poľahčujúcej okolnosti. Nepochybne ide v tomto prípade o tzv. učebnicový príklad priznania sa k trestnej činnosti, keď obžalovaný od začiatku trestného stíhania až do jeho ukončenia zachováva nemenný postoj, výrazne participuje na objasnení trestnej činnosti, pričom v jeho spôsobe obrany absentuje akýkoľvek náznak obštrukcií, prednášania návrhov, ktoré reálne nemôžu prispieť k zlepšeniu jeho situácie, ktoré sú v iných obdobných prípadoch tejto trestnej činnosti bežným javom. Od začiatku súčasne deklaruje, že si je pritom vedomý následkov v podobe výšky hroziaceho trestu. Uvedený postoj obžalovaného podľa názoru odvolacieho súdu prispel k tomu, že v lehote kratšej ako päť mesiacov bolo vyšetrovanie ukončené a došlo k podaniu obžaloby, čo nepochybne prispelo k efektívnosti trestného konania, rýchlejšiemu a účinnejšiemu nástupu opatrení v podobe uložených trestov.

V rámci komplexného posúdenia všetkých významných okolností zistených vo vzťahu k osobe obžalovaného, bolo samozrejme zohľadnené aj to, že prejednávaný skutok bol obžalovaným spáchaný

v relatívne krátkom časovom odstupe potom, čo bol prepustený z výkonu trestu uloženého za rovnakú trestnú činnosť. Je evidentné, že obžalovaný sa v období od roku 2007 nedokázal napriek opakovaným liečbam vysporiadať so svojou drogovou závislosťou a opakovane bol za nelegálne prechovávanie drog odsúdený. V posudzovanom prípade sa nepochybne závažnosť konania obžalovaného výrazným spôsobom zvýšila, vzhľadom k tomu, že drogy distribuoval aj iným osobám a bola zohľadnená jeho recidíva, čo sa premietlo do prísnejšej právnej kvalifikácie.

Napriek týmto negatívnym zisteniam zastáva krajský súd názor, že trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov je s prihliadnutím na všetky zistené okolnosti dostatočne prísny postihom a nebol daný dôvod na sprísnenie trestu. Samozrejme, že je potrebné vnímať uložený trest ako výsledok postupu, v ktorom bolo uplatnená určitá forma benefitu dosiahnutá vzdaním sa práva na klasický súdny proces.

Pre ukládanie trestu platia zásady, ktoré ustanovuje Trestný zákon v § 34. Na jednej strane má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti tak, že páchatelovi zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, na druhej strane má uložený trest vytvoriť podmienky na výchovu páchatela k tomu, aby viedol riadny život, pričom trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Pri určení druhu trestu a jeho výmery má súd prihliadnuť na jednej strane na spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce a poľahčujúce okolnosti, na druhej strane na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Odkazujúc na vyššie uvedené úvahy, nebolo možné akceptovať odvolacie námietky prokurátora a vyhodnotiť uložený trest ako neprimerane mierny. Okolnosti spáchania skutku, jeho následky i okolnosti na strane obžalovaného vo svojom súhrne neodôvodňujú úvahy o zjavnej neprimeranosti uloženého trestu.

Pokiaľ ide o ďalšie výroky prvostupňového rozsudku týkajúce sa spôsobu výkonu trestu a ostatných uložených trestov, tieto neboli odvolaním prokurátora napadnuté, rovnako ani výrok o ochrannom dohľade. Preto bol uložený trest prepadnutia veci a výrok o zaradení obžalovaného do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia fakticky iba prevzatý z prvostupňového rozhodnutia a v časti ochranného opatrenia nebolo do rozsudku vôbec zasiahnuté, nakoľko odvolanie smerovalo iba proti výroku o treste.

S poukazom na predchádzajúce úvahy, krajský súd postupom podľa § 321 ods. 1 písm. d/, ods. 2 Tr. poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a v súlade s § 322 ods. 3 Tr. poriadku sám v tejto časti vo veci rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.